

שירון ל"ג בעומר

"הסכת' - עשו כיתות כיתות
ועסקו בתורה, לפי שאין התורה
נקנית אלא בחבורה"
(ברכות סג, ע"ב)

לקט מקורות, שירים
ומחקים למזרות ל"ג בעומר
תשפ"ב

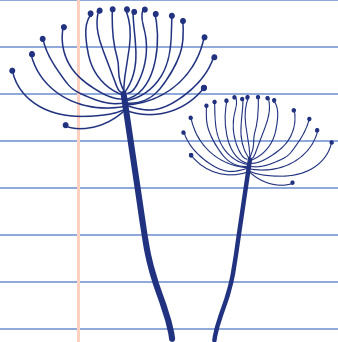
על כל אלה / נעמי שמר

אומרים ישנה ארץ / נעמי שמר

על הדבש ועל העוקץ,
על המר והמתוק,
על בתנו התינוקת
שמור אלי הטוב.
על האש המבוערת,
על המים הזכים,
על האיש השב הביתה
מן המרחקים.
על כל אלה, על כל אלה,
שמור נא לי אלי הטוב.
על הדבש ועל העוקץ,
על המר והמתוק.
אל נא תעקור נטוע,
אל תשכח את התקווה
השיבני ואשובה
אל הארץ הטובה.
הנה מה טוב
הנה מה טוב ומה נעים
שבת אחים גם יחד
הנה מה טוב
הנה מה טוב
שבת אחים גם יחד

אומרים ישנה ארץ
ארץ שכורת שמש
איה אותה ארץ
איפה אותה שמש
אומרים ישנה ארץ
עמודיה שבעה
שבעה כוכבי לכת
צצים על כל גבעה
איפה אותה ארץ
כוכבי אותה גבעה
מי ינחנו דרך
יגיד לי הנתיבה
ארץ בה יתקיים
אשר כל איש קיווה
נכנס כל הנכנס
פגע בו עקיבא
שלום לך עקיבא
שלום לך רבי
איפה הם הקדושים
איפה המכבי
עונה לו עקיבא
אומר לו הרבי
כל ישראל קדושים
אתה המכבי

כבר עברנו כמה
מדברות וימים
כבר הלכנו כמה
כוחותינו תמים
כיצד זה תעינו
טרם הונח לנו
אותה ארץ שמש
אותה לא מצאנו
אולי כבר איננה
ודאי ניטל זיווה
דבר בשבילנו
אדוני לא ציווה

שמור על המעט שיש לי,
על האור ועל הטף
על הפרי שלא הבשיל עוד
ושנאסף.

"אמרו: שנים עשר אלף זוגים (זוגות) תלמידים היו לו לרבי עקיבא בחבל הארץ שמגבת עד אנטיפרס בארץ יהודה, וכולן מתו בפרק (זמן) אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה. והיה העולם שמים מתורה, עד שבא רבי עקיבא אצל רבותינו שבדרום וישנאה (לימד את תורתו) להם: רבי מאיר, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי שמעון, ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא (שנה החכם): כולם מתו מפסח ועד עצרת (שבועות). אמר רב חמא בר אבא ואיתימא (ואם תאמר) רבי חייא בר אבין: כולם מתו מיתה רעה."
(יבמות ס"ב ע"ב)

שאלות לדיון:

כטכזכר 24,000 כ' תלמידי ר' עקיבא, כדזכר בתלמידי חכמים וגדולי תורה.

מה בכעטיהם הוביל לאסון גדול כל כך?

מה הכוונה של "לא נהגו כבוד זה בזה"?

מה בכעטה הזה נורא כל כך, עד שהעונש עליו הוא כיתה?

רעיון למשחק סביב המדורה

ספירת העומר: מטרת המשחק היא לספור יחד עד 33 (מספרים הימים לעומר בל"ג בעומר). כל חניך יכול להכריז בקול על המספר הבא בספירה (לפי הסדר: 1,2,3...31,32,33), כאשר כל אחד צועק מספר בלי תכנון או תאום מראש מי סופר ומתי. אם שני חניכים או יותר אמרו את אותו מספר יחד יש להתחיל מההתחלה.
אפשר לבחור מספר יעד נמוך יותר לספירה, במידה וזה מאתגר מידי לשבט.

אל בורות המים / נעמי שמר

מאהבתי	שם התאנה
הלכתי אל בורות המים	ושם שתילי הזית
בדרכי מדבר	ופריחת הרימונים המופלאה
בארץ לא זרועה	שם אהבתי
מאהבתי	השיכורה ולא מיין
שכחתי עיר ובית	את עיניה תעצום לאט לאט
ובעקבותיך -	
בנהיה פרועה -	אל בורות המים...

אל בורות המים, אל בורות המים

אל המעיין אשר פועם בהר

שם אהבתי תמצא עדין

מי מבוע

מי תהום

ומי נהר

רק אהבתי

נתנה לי צל בקיץ

ובסערת החול הנוראה

רק אהבתי

בנתה לי עיר ובית

היא חיי, והיא

מותי מדי שעה

אל בורות המים...

רעיון למשחק סביב המדורה

"דפיק דפוק דפיק": מכינים מראש

כל מיני שאלות, שהתשובה

האפשרית שלהן היא מישוהו

מהשבט, לדוגמא: "עם מי היית

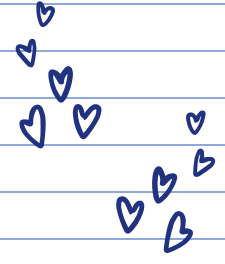
רוצה ללכת לאי בודד?" או "מי

לדעתך יקבל פרס נובל?". השאלות

יכולות להיות עמוקות או קלילות,

אבל העיקר להשתדל שיהיו חיוביות

כדי לשמור על אווירה טובה.

הלכו ר' שמעון ובנו ר' אלעזר והתחבאו במערה. התרחש נס ונברא להם עץ חרוב ומעין מים, והיו פושטים בגדיהם והיו יושבים עד צווארם בחול, שלא להשאיר ערומים, וכך כל היום היו יושבים ולומדים. ובזמן התפילה היו מתלבשים מתכסים ומתפללים, וחוזרים ופושטים את בגדיהם, כדי שלא יבלו. ישבו שתים עשרה שנה במערה. בא אליהו הנביא ועמד על פתח המערה ואמר: מי יודיעו לבר יוחאי שמת הקיסר ובטלה גזירתו.

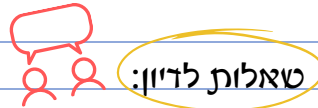
יצאו מהמערה, ראו אנשים שהם חורשים וזורעים ואמר ר' שמעון: הרי אנשים אלה מניחין חיי עולם של לימוד תורה ועוסקין בחיי שעה לצורך פרנסתם. ומסופר כי בכל מקום שהם נותנין בו את עיניהן מיד היה נשרף. יצתה בת קול ואמרה להם: וכי להחריב את עולמי יצאתם מהמערה?! חיזרו למערתכם!

חזרו והלכו וישבו שנים עשר חודש. אמרו: משפט רשעים בגיהנם שנים עשר חדש ובודאי כבר נתכפר להם חטאם בישיבה נוספת זו. יצתה בת קול ואמרה להם: צאו ממערתכם! יצאו. כל מקום שהיה מכה ר' אלעזר, היה מרפא ר' שמעון. אמר לו ר' שמעון לר' אלעזר בנו: בני, די לעולם אני ואתה שאנו שנינו עוסקים בתורה כראוי.

בערוב יום ערב שבת ראו זקן אחד שהיה מחזיק שני צרורות הדסים ורץ. אמרו לו: אלה למה לך? אמר להם: לכבוד שבת. אמרו לו: יספיק לך בצרור אחד! ענה להם: אחד מהם כנגד זכור, ואחד מהם כנגד שמור. אמר לו ר' שמעון לבנו: ראה כמה חביבין מצות על ישראל. נתיישבה דעתם ולא כעסו עוד על שאין הכל עוסקין בתורה.

(ביאור שטיינזלץ על מסכת שבת, דף לג)

ליכוד את הסיפור. כצורפות שאלות כנחות שיכולות לעזור ללמוד כל חלק של הסיפור ולהבין את כטמעותו.

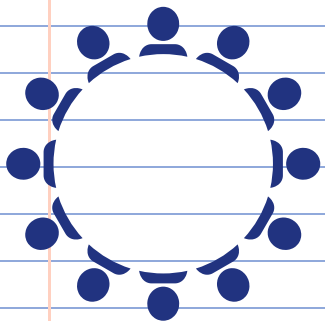
* "בכל מקום שהם נותנין בו את עיניהן כיוד היה נשרף" - מה כטמעות כטפט זה? כיצד היה לר' טמעות ולר' אלעזר כוח לטרוף בעיניהם? ומה הקלקול טראו באנשים טיצאו כהכערה?

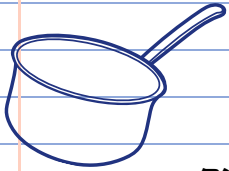
* דונן ביציאה הטנייה טל כ' טמעות כהכערה: מה הוא הבין אחרת כהיציאה הראטונה טלו כהכערה? כדוע כ' טמעות כיפא בכל מקום טכ' אלעזר היכה?

* מה כמכרה טל הזקן עם טני ההדסים בערב טבת הרגיץ את כ' טמעות וכ' אלעזר טלא כעסו עוד על טאין הכל עוסקים בתורה?

* דיון לסיכום הסיפור: הכרב ההילולא טל כ' טמעות. מה אנחנו יכולים ללמוד כהסיפור הזה על היחס טל כ' טמעות ללימוד תורה?

* דונן כיצד דרך לימודו טל כ' טמעות ותפיסת עולמו לגבי התורה קיימים ובאים לידי ביטוי בחיינו היום. אפטר להסתכל על התפיסות הטונות טל כ' טמעות לאורך הסיפור ולבחון את הטיוניים ביחס לתפיסות טלנו: היכן אנו נמצאים, מה אנחנו תופסים כדרך נכונה, לאן אנחנו טואפים וכד'.

הפינג'אן

נשתה ונשבח:

יש טעם, יש ריח,

סובב לו, סובב הפינג'אן...

נגמע מן הספל לאט,

הנה מספרים כבר צ'זבט...

סיפור שעבר עליו זמן,

בשקט מצמיח זקן...

הבלוף מתפתח -

קנקן שוב רותח,

סובב לו, סובב הפינג'אן...

נזכר הפינג'אן איך אליו,

החבר'ה הגיעו מקרב,

איך מוטקה הג'ינג'י רטון:

אחד לא יחזור כבר לכאן...

בדמע אין קצה

סובב הוא בעצב,

סובב לו, סובב הפינג'אן...

שנים יעברו ודורות,

גבולות וגשרים ומדורות,

לזר לעולם לא יובן

מה טעם הזמר נוגן -

צנחן ורזרבה

תמיד יזכר בה -

ב"נגלה" נצחית של פינג'אן...

הרוח נושבת קרירה,

נוסיפה קיסם למדורה,

וכך בזרועות ארגמן

באש יעלה כקורבו,

האש מהבהבת,

שירה מלבלבת,

סובב לו, סובב הפינג'אן...

האש לקיסם תלחש:

אדמו כה פנינו באש

אם לנו תגבורת תותן

מכל בדל ענף שבגן,

כל עץ וכל קרש

ישיר אזי חרש,

סובב לו, סובב הפינג'אן...

וזאת, בלא תוספת שבחים.

מלאכת משקה המלכים:

קפה וסוכר בו יותן

ומים - מחצית הקנקן

ירתח פעמיים -

הוסיפו קצת מים,

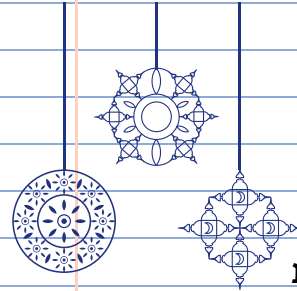
סובב לו, סובב הפינג'אן...

ואם בשלישית חיש ירתח -

הלב יחרד וישמח,

יחזור הפסוק הנושן:

הנה הקפה כבר מוכן.

בר יוחאי נמשחת אשריך שמון ששון מחבריה

בר יוחאי שמון משחת קדש נמשחת ממדת הקדש

נשאת ציץ נזר הקדש חבוש על ראשה פארה

בר יוחאי מושב טוב ישבת יום נסת יום אשר ברכת

במערת צורים שעמדת שם קנית הודה והדרה

בר יוחאי עצי שטים עומדים למודי יי הם לומדים

אור מפלא אור היקוד הם יוקדים הלא המה יורנה מורה

בר יוחאי ולשדה תפוחים עלית ללקוט בו מרקחים

סוד תורה כציצים ופרחים נעשה אדם נאמר בעבורה

בר יוחאי נאזרת בגבורה ובמלחמת אש דת השערה

וחרב הוצאת מתערה שלפת נגד צוריה

בר יוחאי למקום אבני שיש הגעת לפני אריה ליש

גם גלת כותרת על עיש תשורי ומי ישורה

בר יוחאי בקדש הקדשים קו ירוק מחדש חדשים

שבע שבתות סוד חמשים קשרת קשרי שי"ו קשריה

בר יוחאי יו"ד חכמה קדומה השקפת לכבודו פנימה

לב (32) נתיבות ראשית תרומה את כרוב ממשח זיו אורה

בר יוחאי אור מפלא רום מעלה יראת מלהביט פי רב לה

תעלומה ואין קורא לה נמת עין לא תשורה

בר יוחאי אשרי יולדתה אשרי העם הם לומדה

ואשרי העומדים על סודה לבושי חשן תמיה ואוריה

עוד לא תמו כל פלאיך / יורם טהרלב

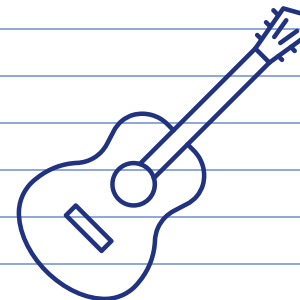
ארצנו הקטנטונת, ארצנו היפה
מולדת בלי כותונת, מולדת יחפה
קבליני אל שיריך, כלה יפהפייה
פתחי לי שעריך אבוא במ אודה יה.

בצל עצי החורש, הרחק מאור חמה
יחדיו נכה פה שורש אל לב האדמה
אל מעיינות הזוהר, אל בארות התום
מולדת ללא תואר וצועני יתום.

עוד לא תמו כל פלאיך
עוד הזמר לו שט
עוד לבי מכה עם ליל
ולוחש לו בלאט:
את לי את האחת
את לי את, אם ובת
את לי את המעט
המעט שנותר.

נביאה בבגדינו את ריח הכפרים
בפעמון ליבנו יכו העדרים,
ישנה דממה רוגעת
וקרן אור יפה,
ולאורה נפסעה ברגל יחפה.

עוד לא תמו כל פלאיך...

"ובזה תבין מנהג ישראל: תורה היא להדליק נרות ומאורות
ביום הזה לכבוד 'האור כי טוב' שמתחיל להתנוצץ ביום זה
היקר, ל"ג בעמר, 'טוב' ימים קודם מתן תורה ("טוב" בגימטרייה
= 17, הכוונה פה ל"ג בעומר המתרחש 17 ימים לפני שבועות).
ולכבוד נשמת מאיר התורה ר' שמעון בר יוחאי אשר נתגלה
ביום הזה וביום הזה עלה לשמי מרומים.

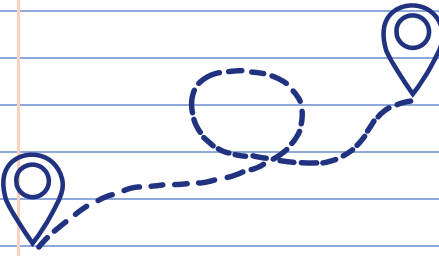
והוא יום ההילולא של ר' שמעון שלאורו ניסע ונלך.

לכבוד ספרו הקדוש זוהר המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד
סופו, והוא מאיר לנו בגלותנו, עד כי יבא משיח צדקינו שנאמר
בו: "ויאמר אלוקים יהי אור" זה אורו של מלך המשיח יבוא
במהירה בימנו ויגלה לנו האור הגנוז. והמשכילים יזהירו כזוהר
הרקייע ותבין לפי זה אשר נתאמת לנו מאנשי אמת אשר
השמחה ביום הזה על ציון ר' שמעון בר יוחאי היא שלא כטבע
כמו שכתוב "אור צדיקים ישמח".

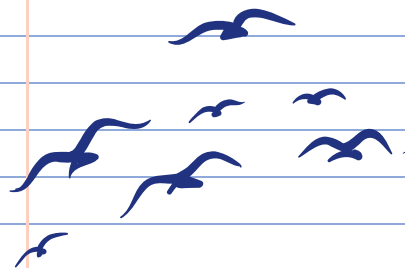
(בני יששכר, אייר)

שאלות לדין:

ה"בני יששכר" כציג לנו כמה טעמים וסיבות להדלקת הכדורות
בל"ג בעומר. אילו טעמים כדבריו של הבני יששכר נצטו בכס?
אילו טעמים התחברו לכס לחגיגות ל"ג בעומר כפי שאנו חוגגים?
אילו טעמים דורשים ביכור והסבר?
מה לדעתכם הקשר בין אור ל"ג בעומר? איזו מטמעות מקבל
החג לאור זאת?

כנפי רוח / הרב קוק	ואמרתם כה לחי	אין לי ארץ אחרת / אהוד מנור	יוצא לאור / אהוד בנאי
<p>בן אדם, עלה למעלה, עלה. עלה למעלה, עלה בן אדם. עלה, למעלה עלה.</p>	<p>ואמרתם כה לחי רבי שמעון בר יוחאי, ואמרתם כה לחי רבי שמעון בר יוחאי.</p>		<p>השביל הזה מתחיל כאן בין סניף בנק למעיין לא סלול, לא תמיד מסומן השביל הזה מתחיל כאן</p>
<p>כי כוח עז לך יש לך כנפי רוח, כנפי נשרים אבירים.</p>	<p>קול רינה וישועה באוהלי צדיקים קול רינה וישועה באוהלי צדיקים.</p>	<p>אין לי ארץ אחרת גם אם אדמתי בוערת רק מילה בעברית חודרת אל עורקיי, אל נשמתי בגוף כואב, בלב רעב כאן הוא ביתי</p>	<p>חוצה את העיר עולה על ההר ממשיך על הים ממשיך גם מחר חותך באוויר, בין הבתים יוצא אל האור, אל חיים חדשים</p>
<p>אל תכחש בם פן יכחשו לך. דרוש אותם, דרוש, בן אדם, וימצאו לך מיד.</p>	<p>הללו לצדיק, הללו לצדיק, הללו ושבחו, שבחו והללו.</p>	<p>לא אשתוק, כי ארצי שינתה את פניה לא אוותר לה, אזכיר לה, ואשיר כאן באוזניה עד שתפקח את עיני</p>	<p>לך עליו, עלה עליו עכשיו מלאכי ציפורים מעליך מלווים את צעדיך מרחוק נדלק אור אל תסטה כדי שתוכל לחזור</p>
<p> רעיון למשחק סביב המדורה</p>			
<p>חידות גפרורים: הדפיסו כמה חידות גפרורים מהאינטרנט (ועותקים לפי מספר הקבוצות) חלקו את השבט לקבוצות (שבטים קטנים יכולים להתחלק ל-2-3 קבוצות, שבטים גדולים כדאי ליותר ככה שיהיו עד 7-8 משתתפים בקבוצה) וחלקו לכל קבוצה את החידה הראשונה, כל קבוצה שמצליחה את החידה מקבלת נקודה ומתקדמת לחידה הבאה, הקבוצה שפתרה ראשונה את החידה זוכה בשתי נקודות, הקבוצה שגומרת את כל החידות עם הניקוד הכי גבוה מנצחת. שדרגו את המשחק והביאו גפרורים אמיתיים (עדיף להשתמש בגפרורים ארוכים) לכל קבוצה, חסכו בדפים והדפיסו את החידות פעם אחת, והרכיבו לכל קבוצה את החידה מהגפרורים האמיתיים. חשוב להשגיח שהחניכים לא מסתכנים ומתעסקים באש ולא מדליקים את הגפרורים!!</p>		<p>השיר הזה מתחיל כאן כחול על הדף הלבן לא גמור, לא תמיד מכוון השיר הזה מתחיל כאן</p> <p>חוצה את העיר... לך עליו...</p> 	

עוף גוזל / אריק איינשטיין

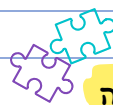
הגוזלים שלי עזבו את הקן
פרשו כנפיים ועפו
ואני ציפור זקנה נשארתי בקן
מקווה מאוד שהכל יהיה בסדר.

אני יודע שככה זה בטבע
וגם אני עזבתי קן
אבל עכשיו כשבא הרגע
אז מחניק קצת בגרון.
מחניק קצת בגרון.

תמיד ידעתי שיבוא היום
שבו צריך להיפרד
אבל עכשיו זה ככה בא לי פתאום
אז מה הפלא שאני קצת דואג.

עוף גוזל...

עוף גוזל

רעיון למשחק סביב המדורה

חידון ביסקוויטים: מתחלקים לשתי
קבוצות. המטרה של כל קבוצה היא
לענות נכון על כמה שיותר שאלות
שהוכנו מראש (על ל"ג בעומר, על
השבט, או על ידע כללי). כל חניך

חתוך את השמיים
טוס לאן שבא לך
רק אל תשכח
יש נשר בשמיים
גור לך.

עכשיו נשארנו לבדנו בקן
אבל אנחנו ביחד
חבקי אותי חזק תגידי לי כן
אל תדאגי ביחד כיף להזדקן

מקבל 2-3 ביסקוויטים. המדריך
שואל את השאלות, ואחד מכל קבוצה
שיודע את התשובה מתחיל לאכול את
הביסקוויט במהירות, רק חניך שגמר
לאכול את הביסקוויט לגמרי ובלע
הכל יכול לענות על התשובה. אם הוא
ענה נכון הוא מרוויח לקבוצה שלו
נקודה ואם הוא טעה יש הזדמנות
לחניך מהקבוצה השנייה לגמור את
הביסקוויט ולענות את התשובה.
מומלץ להצטייד במים לשתייה.

עוף גוזל...

א־לוקים נתן לך במתנה / דוד חלפון

א־לוקים נתן לך במתנה
דבר גדול, דבר נפלא
א־לוקים נתן לך במתנה
את החיים על פני האדמה

נתן לך את הלילה והיום
אהבה תקווה וחלום
קייץ, חורף, סתיו, אביב
נשמה טובה להביט סביב
נתן לך דברים כל כך יפים
להביא לעולם ילדים
להאזין לשירים, לראות צבעים
הו, מה רבו מעשיך א־לוקים

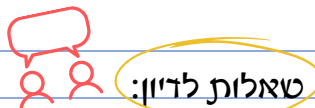
נתן לך שדות ירוקים
פרחים ועצים מבלבלים
נהרות, נחלים וימים
שמים, ירח, כוכבים
א־לוקים תן לי רק עוד מתנה
מתנה קטנה, אך נפלאה
א־לוקים, תן לי רק עוד מתנה
את השלום על פני האדמה

א־לוקים נתן לך במתנה
דבר גדול, דבר נפלא
אל־וקים נתן לך במתנה
את החיים על פני האדמה

נתן לך חגים ושבטות
את ישראל ארץ האבות
ידיים וראש להגשים חלומות
נתן לך את כל הנפלאות

שאלות לדיון:

הרב פלמד פציע טני הסברים כדוע ר' עקיבא אמר ט"ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה" איזה מההסברים "פשוט" לכם יותר להבנה וביצוע? אילו קט"ם ואתגרים יש בפצוזה זו, וכיצד הסבריו של הרב פלמד יכולים לעזור ביטוב אתגרים אלו? חטבו מה הקטר בין ל"ג בעומר לאכירתו של ר' עקיבא?

רעיונות למשחק סביב המדורה

* מעגל עין טובה: יושבים במעגל וכל אחד צריך לומר משהו טוב על מי שיושב לידו. אפשר לעשות את זה עם כיבוד מתוק כמו טופי/שוקולד/גומי בצורת ביצת עין. אפשר לעשות את המשחק הזה אחרי הלימוד על תלמידי ר' עקיבא שמתו במגיפה או אחרי הלימוד על "ואהבת לרעך כמוך" מפניני הלכה (נמצאים בחוברת).

* בינגו ל"ג בעומר: הכינו מראש טבלאות בינגו עם מושגים שונים שקשורים ל"ג בעומר ושאלות עליהם (יש שאלות מוכנות במרכז הדרכה באתר התנועה תחת הקטגוריה משחקים ל"ג בעומר). חלקו לכל חניך טבלה והסבירו את החוקים: המדריכים שואלים שאלות בנושא ל"ג בעומר, חניך שיש לו בכרטיס את התשובה ו/י יודע את התשובה - מכריז על התשובה. כל מי שיש לו את התשובה בטבלה מסמן אותה. השחקן הראשון שבטבלה שלו מסומנת שורה/טור רצופה מכריז "בינגו" ואותו שחקן מנצח (אפשר להחליט שניצחון נקבע לפי מי שמסמן את הטבלה ולא רק שורה, לשיקול דעתכם).

* החניכים יושבים במעגל בעיניים עצומות. המדריך דופק על החניך הראשון - חניך זה פותח עיניים. המדריך שואל אותו שאלה (יתר החניכים לא יודעים מי פתח את העיניים), החניך מצביע על חניך אחר שעונה על השאלה מבחינתו. החניך חוזר לעצום עיניים, והמדריך דופק על החניך ש"נבחר". החניך שנבחר נשאל שאלה ובוחר את החניך הבא ע"י הצבעה, וכך הלאה עד שכולם נבחרים / עד שנגמרות השאלות.

"אמר רבי עקיבא: 'וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ - זה כלל גדול בתורה' (ויקרא יט, יח, ספרא שם, ירושלמי נדרים ט, ד). ומן הראוי לשאול, מדוע בחר רבי עקיבא דווקא במצווה זו מכל שאר המצוות שבתורה עד שרק עליה אמר: „זה כלל גדול בתורה". וכי מצוות שבת אינה חשובה ממנה? והאם מצוות טלית ותפילין אינן חשובות כמותה? מהו הכלל הגדול המקופל במצוות ואהבת לרעך כמוך, שמתוך כל המצוות בחרה רבי עקיבא ואמר עליה שהיא כלל גדול בתורה?

ההסבר הפשוט אומר, שכל המצוות שבין אדם לחבירו נכללות למעשה תחת המצווה 'וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ'. ומאחר שרוב המצוות שהאדם נפגש בהן בחייו עוסקות בעניינים שבין אדם לחבירו, נמצא ש'וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ' הוא הכלל הגדול בתורה, שהוא היסוד לקיומן (רש"י שבת לא, א). נזכיר כאן רק כמה ממצוות התורה שבין אדם לחברו, איסור לשון הרע ורכילות, לא תיקום ולא תיטור, מצווה להלוות כסף לעני, מצוות צדקה, ביקור חולים, מפני שיבה תקום, כל המצוות העוסקות בסדרי המשפט ובדיני העונשים והממונות, ואלו, כאמור, רק דוגמאות.

יתר על כן, ישנו שוני עקרוני בין המצוות שבין אדם לחברו לשאר המצוות המעשיות שבתורה. ישנן הרבה מצוות שאפשר לקיימן בלי שום כוונה, למשל ניתן לשמור כשרות ושבט ללא שום כוונה או יחס מיוחד, אבל את המצוות שבין אדם לחברו אי אפשר לקיים ללא אהבה. איך תראה למשל הצדקה שאדם נותן ללא אהבה? או איזו משמעות תהיה לביקור חולים שייעשה כמצוות אנשים מלומדה ללא יחס אישי לחולה? ועל כן אמר רבי עקיבא: „ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה", שבלעדיו לא ניתן לקיים מצוות רבות מאוד. (הרב אליעזר מלמד, פניני הלכה בין אדם לחברו)

כאן / עוזי חיטמן

שבט אחים ואחיות

כאן ביתי פה אני נולדתי
במישור אשר על שפת הים
כאן החברים איתם גדלתי
ואין לי שום מקום אחר בעולם

כאן ביתי פה אני שיחקתי
בשפלה אשר על גב ההר
כאן מן הבאר שתיתי מים
ושתלתי דשא במדבר.

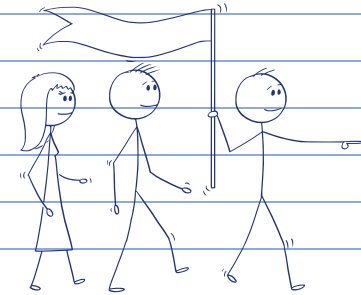
כאן נולדתי כאן נולדו לי ילדיי
כאן בניתי את ביתי בשתי ידי
כאן גם אתה איתי וכאן כל אלף ידידי
ואחרי שנים אלפיים סוף לנדודיי.

כאן את כל שירי אני ניגנתי
והלכתי במסע לילי
כאן בנעורי אני הגנתי
על חלקת האלוהים שלי.

כאן נולדתי...

כאן את שולחני אני ערכתי
פת של לחם פרח רענן
דלת לשכנים אני פתחתי
ומי שבא נאמר לו "אהלן".

כאן נולדתי...

70 שנה במכוננית
אני נוסע ומביט
על מה ומה נהיה
ואיך נפשי עוד הומייה

מהמצדה של הזריחות
ירושלים בסליחות
מחוף כנרת ואכזיב
מהמסיבות של תל-אביב

אבי חלם והתפלל
לחיות בארץ ישראל
היום ילדי אותי שואל
מה הסיפור של ישראל

כאן זה בית כאן זה לב
ואותך אנ'לא עוזב
אבותינו שורשים
ואנחנו הפרחים, המנגינות

אותה שכונה אותו רחוב
תריסר בנים של יעקב
אוספים ביחד נדודים
בתוך תרמיל געגועים

אדם הוא נוף מולדתו
חורט קווים בכף ידו
בין התפילות לנדרים
ריחות פרדס של הדרים

ובעיניה של אימי
תמיד אמצא את מקומי
על הגיטרה מתנגן
ניגון עתיק שמכוון

כאן זה בית כאן זה לב...
מבראשית הכל תפור
טלאים טלאים של הסיפור
כמו שתי מילים להתחבר

כאן זהב של משורר
אני מכאן אני שייך
וכל חבר שלי כמו אח
את הפועמת בלבבי

אני מזרח מערבי

כאן זה בית כאן זה לב...

עוד לא אהבתי די / נעמי שמר

באלה הידיים עוד לא בניתי כפר
עוד לא מצאתי מים באמצע המדבר
עוד לא ציירתי פרח, עוד לא גיליתי איך
תוביל אותי הדרך ולאן אני הולך

אי - עוד לא אהבתי די
הרוח והשמש על פני
אי - עוד לא אמרתי די
ואם לא, אם לא עכשיו אימתי

עוד לא שתלתי דשא, עוד לא הקמתי עיר
עוד לא נטעתי כרם על כל גבעות הגיר
עוד לא הכל עשיתי ממש במו ידיי
עוד לא הכל ניסיתי, עוד לא אהבתי די

אי - עוד לא אהבתי די...

עוד לא הקמתי שבט, עוד לא חיברתי שיר
עוד לא ירד לי שלג באמצע הקציר
אני עוד לא כתבתי את זיכרונותיי
עוד לא בניתי לי את בית חלומותיי

אי - עוד לא אהבתי די...

ואף על פי שאת פה, ואת כל כך יפה
ממך אני בורח כמו ממגיפה
עוד יש הרבה דברים שרציתי לעשות
את בטח תסלחי לי גם בשנה הזאת

כתיבה ועריכת תוכן:

רעות אבינרי, בלהה ברנדס

בהוצאת מחלקת תוכן

עיצוב גרפי:

טליה תשובה

